

Judikatūras krājums

Lieta C-619/19

Land Baden-Württemberg

**pret
D.R.**

(Bundesverwaltungsgericht lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Tiesas (pirmā palāta) 2021. gada 20. janvāra spriedums

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Vide – Orhūsas konvencija – Direktīva 2003/4/EK – Vides informācijas pieejamība sabiedrībai – Infrastruktūras būvniecības projekts *Stuttgart 21* – Vides informācijas pieprasījuma noraidīšana – 4. panta 1. punkts – Atteikuma pamati – Jēdziens “iekšējā informācijas apmaiņa” – Piemērojamība – Šādas informācijas apmaiņas aizsardzības ierobežojums laikā

1. *Vide – Brīva piekļuve informācijai – Direktīva 2003/4 – Iemesli, ar kuriem var attaisnot atteikumu izpaust vides informāciju – Iekšējā informācijas apmaiņa – Jēdziens – Informācija, kura atrodas aprītē publiskas institūcijas iekšienē un kura piekļuves pieprasījuma iesniegšanas datumā nav atstājusi tās iekšējo jomu – Iekļaušana (Orhūsas konvencijas 4. panta 3. punkta c) apakšpunkts; Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2003/4 2. panta 3. punkts, 3. panta 1. punkts un 4. panta 1. punkta pirmās daļas d) un e) apakšpunkts)*

(skat. 36.–44. un 47.–53. punktu un rezolutīvās daļas 1) punktu)

2. *Vide – Brīva piekļuve informācijai – Direktīva 2003/4 – Iemesli, ar kuriem var attaisnot atteikumu izpaust vides informāciju – Piemērojamība laikā – Ierobežojuma neesamība (Orhūsas konvencijas 4. panta 3. punkta c) apakšpunkts; Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2003/4 4. panta 1. punkta pirmās daļas d) un e) apakšpunkts)*

(skat. 55.–57. un 70. punktu un rezolutīvās daļas 2) punktu)

3. *Vide – Brīva piekļuve informācijai – Direktīva 2003/4 – Iemesli, ar kuriem var attaisnot atteikumu izpaust vides informāciju – Iekšējā informācijas apmaiņa – Pienākums izsvērt esošās intereses – Piemērojamība – Vērā ņemamie faktori (Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2003/4 1. apsvērums, 2. panta 5. punkts un 4. panta 1. punkta pirmās daļas e) apakšpunkts, 2. punkta otrā daļa un 4. punkts)*

(skat. 58.–67. punktu)

4. *Vide – Brīva piekļuve informācijai – Direktīva 2003/4 – Atkāpes – Lēmums noraidīt vides informācijas pieprasījumu – Pienākums norādīt pamatojumu – Piemērojamība (Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2003/4 4. panta 1. punkts un 5. punkts)*

(skat. 68. un 69. punktu)

Rezumējums

2010. gada oktobrī Štutgartes pils parkā Bādenē-Virtembergā (Vācija) tika nocirsti koki, lai īstenotu infrastruktūras būvniecības un pilsētplānošanas attīstības projektu *Stuttgart 21*. Šajā kontekstā fiziska persona D.R. vērsās ar pieprasījumu Bādenes-Virtembergas valsts ministrijā, lai iegūtu piekļuvi noteiktiem dokumentiem. Šie dokumenti attiecas, pirmkārt, uz Bādenes-Virtembergas valsts ministrijas vadībai sniegto informāciju par tās komitejas darbu, kas izveidota, lai izmeklētu policijas iesaistīšanos pirms koku ciršanas, un, otrkārt, uz informāciju par šīs ministrijas piezīmēm par samierināšanas procedūras īstenošanu saistībā ar projektu *Stuttgart 21*. Šis piekļuves pieprasījums tika noraidīts.

Prasību, ko D.R. cēla par piekļuves atteikumu, apmierināja *Verwaltungsgerichtshof Baden-Württemberg* (Bādenes-Virtembergas federālās zemes Augstākā administratīvā tiesa, Vācija), kuras ieskatā – prasītajiem dokumentiem nebija piemērojams neviens no iemesliem atteikt piekļuvi. Šī tiesa it īpaši uzskatīja, ka uz publisko institūciju “iekšējai informācijas apmaiņai” piemērojamo atteikuma iemeslu vairs nevar atsaukties pēc tam, kad ir noslēdzies attiecīgās institūcijas lēmumu pieņemšanas process. Šis piekļuves atteikuma iemesls ir paredzēts tiesību aktos, ar kuriem Vācijas tiesībās ir transponēta direktīva par vides informācijas pieejamību sabiedrībai, kurā dalībvalstīm ir atstātas tiesības paredzēt šādu izņēmumu no sabiedrības piekļuves tiesībām¹.

Bundesverwaltungsgericht (Federālā administratīvā tiesa, Vācija), kurai tika iesniegta revīzijas sūdzība, balstās uz premisu, ka D.R. ir lūdzis piekļuvi vides informācijai direktīvas par vides informācijas pieejamību sabiedrībai nozīmē. Tā kā tai bija šaubas par šajā direktīvā paredzētā piekļuves “iekšējai informācijas apmaiņai” atteikuma iemesla tvērumu un ierobežojumu laikā, tā nolēma šajā sakarā vērsties Tiesā.

Tiesas vērtējums

Visupirms Tiesa aplūko publisko institūciju “iekšējās informācijas apmaiņas” jēdziena direktīvas par vides informācijas pieejamību sabiedrībai nozīmē interpretāciju.

Pirmkārt, attiecībā uz jēdzienu “iekšējā informācijas apmaiņa” Tiesa norāda, ka tas attiecas uz informāciju, ko tās autors ir adresējis tās adresātam, turklāt šis adresāts var būt gan abstrakta struktūra, gan konkrēta persona, kas tajā ietilpst. Šo interpretāciju apstiprina konteksts, kādā ietilpst izņēmums, kuru dalībvalstis var paredzēt iekšējai informācijas apmaiņai. Šajā direktīvā ir pārņemta Orhūsas konvencijā² iedibinātā nošķiršana starp “dokumenta” un “informācijas apmaiņas” jēdzieniem.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2003/4/EK (2003. gada 28. janvāris) par vides informācijas pieejamību sabiedrībai un par Padomes Direktīvas 90/313/EEK atcelšanu (OV 2003, L 41, 26. lpp.) 4. panta 1. punkta pirmās daļas e) apakšpunkts.

² Konvencija par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem, kas parakstīta 1998. gada 25. jūnijā Orhūsā un Eiropas Kopienas vārdā apstiprināta ar Padomes 2005. gada 17. februāra Lēmumu 2005/370/EK (OV 2005, L 124, 1. lpp.).

Otrkārt, attiecībā uz jēdzienu “iekšēja” Tiesa norāda, ka par “iekšēju” ir uzskatāma vienīgi tāda vides informācija, kas paliek publiskas institūcijas iekšienē. Tas attiecas arī uz informāciju – pēc tās saņemšanas –, kas ir saņemta no ārēja avota, ciktāl tā nav izpausta trešai personai vai nav darīta pieejama sabiedrībai. Šo interpretāciju apstiprina dalībvalstīm paredzētās iespējas noteikt izņēmumu mērķis, proti – nodrošināt publiskām institūcijām aizsargātu telpu, lai tās turpinātu pārdomas un veiktu iekšējas diskusijas.

Tiesa šajā ziņā precizē – apstākļi, ka vides informācija noteiktā brīdī var atstāt publiskas institūcijas iekšējo jomu, nevar likt to ietverošajai informācijas apmaiņai nekavējoties zaudēt tās iekšējo raksturu. Lai gan piekļuves tiesību izņēmumi ir jāinterpretē šauri, tas nevar ierobežot iekšējai informācijas apmaiņai paredzētā izņēmuma tvērumu, neievērojot direktīvas formulējumu.

Tādējādi jēdziens “iekšējā informācijas apmaiņa” aptver visu informāciju, kura atrodas aprītē publiskas institūcijas iekšienē un kura piekļuves pieteikuma iesniegšanas datumā nav atstājusi šīs institūcijas iekšējo jomu, attiecīgā gadījumā – pēc tam, kad šī institūcija to ir saņēmusi, un ciktāl tā pirms šīs saņemšanas nav darīta pieejama sabiedrībai vai tai nebūtu bijis jātiek darītai pieejamai sabiedrībai.

Turpinājumā Tiesa aplūko piekļuves iekšējās informācijas apmaiņā ietvertai vides informācijai atteikuma iemesla piemērojamību laikā. Šajā ziņā tā norāda, ka tā piemērojamība nav ierobežota laikā un nav atkarīga ne no dokumenta izstrādes, ne no jebkāda administratīva procesa pabeigšanas.

Tomēr piekļuves vides informācijai atteikums tā iemesla dēļ, ka tā ir ietverta iekšējā informācijas apmaiņā, vienmēr ir jābalsta uz iesaistīto interešu izsvēršanu katrā konkrētā gadījumā. Ņemot vērā īpaši plašo šī izņēmuma materiālo piemērošanas jomu, no katras situācijas faktiskas pārbaudes izrietošā interešu izsvēršana ir īpaši nozīmīga, un tādējādi tai ir nosakāms stingrs ietvars.

Veicot šo pārbaudi, publiskajai institūcijai, kas izskata piekļuves pieprasījumu, katrā ziņā ir pienākums meklēt iemeslus, kuri var liecināt par labu izpaušanai, piemēram, pievērst sabiedrības uzmanību vides problēmām, veicināt viedokļu brīvu apmaiņu, sabiedrības efektīvāku līdzdalību lēmumu pieņemšanā vides jomā un palīdzēt uzlabot visi. Tai arī jāpārbauda norādes, ko informācijas pieprasītājs var būt sniedzis par labu prasītās informācijas izpaušanai, un viņam nevar prasīt, lai viņš minētu īpašu interesi, kas pamatotu šo izpaušanu.

Turklāt, ja prasītā informācija ir ietverta iekšējā informācijas apmaiņā, publiskajai institūcijai ir jāņem vērā laiks, kas pagājis, kopš notikusi šī informācijas apmaiņa un radusies tajā ietvertā informācija. Šī institūcija var uzskatīt, ka, ņemot vērā laiku, kas pagājis kopš šīs informācijas rašanās brīža, tā ir zaudējusi savu sensitīvo raksturu. Tādējādi Tiesa uzsver, ka izņēmums no piekļuves tiesībām, kuru dalībvalstis var paredzēt iekšējai informācijas apmaiņai, ir piemērojams tikai tik ilgi, kamēr prasītās informācijas aizsardzība ir pamatota.

Visbeidzot Tiesa precizē, ka par interešu izsvēršanu ir jāvar pārliecināties un to jāvar pārbaudīt valsts līmenī pārskatīšanas procedūrās administratīvā kārtā vai tiesā. Lai izpildītu šo prasību, par atteikumu sniegt informāciju ir jāpaziņo informācijas pieprasītājam un jānorāda paredzamais informācijas izpaušanas radītais risks konkrēti un faktiski kaitēt interesei, kas tiek aizsargāta ar attiecīgo izņēmumu.